

Všetkým RVPS v SR

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje

Bratislava

č. z. 9340/2025

MVDr. Chudý

23.10.2025

č. s. 3599/2025-220

MVDr. Pavlíková

Vec: Aktuálne informácie ohľadom epizootologickej situácie – HPAI H5N1 v SR a v Európe

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) Vás touto cestou informuje o aktuálnej epizootologickej situácii, pokiaľ ide o vysokopatogénnu aviárnu influenciu (HPAI) H5N1.

Za predošlú zimnú sezónu 2024/2025 sa posledné ohniská/prípady HPAI potvrdili:

- chov hydiny – 22.10.2024,
- chov vtákov držaných v zajatí (VDZ) – 3.1.2025,
- voľne žijúce vtáctvo – 12.3.2025.

Po niekoľkomesačnom letnom období v Európe opäť dochádza k nárastu počtu ohnisk a pozitívnych prípadov.

V SR boli počas začínajúcej zimnej sezóny 2025/26 (za posledné 2 týždne) zachytené:

- 2 ohniská u VDZ – okr. Trnava a Galanta,
- 1 ohnisko u hydiny – okr. Tvrdošín.

• **1. ohnisko v chove vtákov držaných v zajatí (okr. Trnava):**

Outbreak SK-HPAI(NON-P)-2025-00008 (WAHIS ID 166285)

Dňa 10.10.2025 bolo potvrdené ohnisko HPAI H5N1 v domácom hobby chove VDZ. V chove bolo ku dňu potvrdenia ohniska prítomných 149 kusov vtákov rôznych druhov (kura domáca plus rôzne druhy papagájov, spevavcov, holubovcov). Vtáky boli držané v ohradenom vonkajšom výbehu (kura) a vo vonkajších klietkach umiestnených priamo vo výbehu pre kury domáce. Podozrenie bolo vyslovené na základe nahláseného náhleho úhynu 10 ks sliepok behom jedného dňa. Pravdepodobný zdroj nákazy je kontakt s nakazeným voľne žijúcim vtáctvom, prípadne prostredníctvom kontaminovanej slamy z neďalekých polí, ktorá bola použitá ako podstielka pre držané vtáctvo (chov sa nachádza v blízkosti rieky Váh a štrkovísk, kde sa bežne zdržiava migrujúce vtáctvo).

V ohnisku boli nariadené veterinárne opatrenia na kontrolu chorôb zvierat (depopulácia, čistenie a dezinfekcia atď.). Boli zriadené reštrikčné pásma 3 a 10 km (zoning) a pre obce, chovateľov vtáctva a poľovné združenia v rámci pásiem boli nariadené opatrenia v súlade s nariadením Európskeho

parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 (Animal Health Law, AHL) a s delegovaným nariadením (EÚ) 2020/687. V rámci pásma dohľadu sa nachádza jeden schválený komerčný chov hydiny (úžitkový chov nosníc, klieťková technológia, cca 3.200 ks nosníc).

- **2. ohnisko v chove vtákov držaných v zajatí (okr. Galanta):**

Outbreak SK-HPAI(NON-P)-2025-00009 (WAHIS ID 166993)

Dňa 20.10.2025 bolo potvrdené ohnisko v domácom hobby chove kury domácej v okr. Galanta. Chov sa nachádzal v rámci zriadeného pásma dohľadu od ohniska v okr. Trnava. V ohnisku boli nariadené veterinárne opatrenia na kontrolu chorôb zvierat (depopulácia, čistenie a dezinfekcia atď.). Reštrikčné pásma v tomto prípade neboli rozširované. V ohnisku bolo chovaných spolu 17 ks kury domácej – z toho uhynulo 15 ks, a 2 ks boli usmrtené.

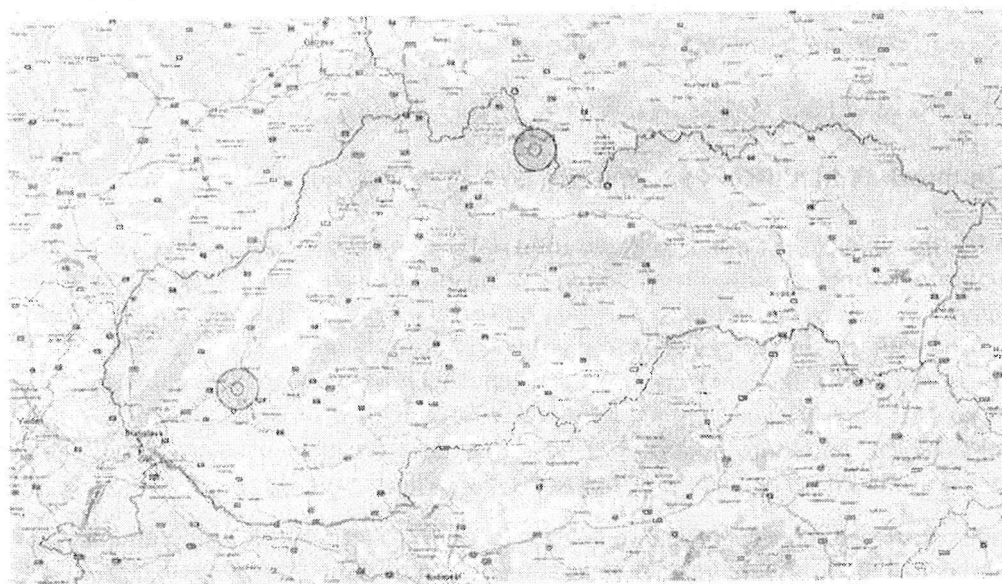
- **1. ohnisko v chove hydiny (okr. Tvrdošín) – územná pôsobnosť RVPS Dolný Kubín:**

Outbreak SK-HPAI(P)-2025-00001 (WAHIS ID 167028)

Dňa 21.10.2025 bolo potvrdené ohnisko HPAI H5N1 v chove hydiny v obci Liesek, okr. Tvrdošín. Ide o chov registrovaný na predaj malých množstiev produktov živočíšneho pôvodu priamo konečnému spotrebiteľovi (tzv. predaj z dvora). V chove bolo ku dňu potvrdenia ohniska prítomných 197 kusov hydiny (kura domáca 150 ks – z toho v čase potvrdenia uhynutých 22 ks, hus domáca 26 ks – v čase potvrdenia uhynutých 5 ks, kačica domáca 21 ks – v čase potvrdenia bez KP).

Podozrenie bolo vyslovené na základe nahláseného náhleho úhynu 4 ks sliepok a 1 ks husi. Pravdepodobný zdroj nákazy je priamy alebo nepriamy kontakt (fomity) s voľne žijúcim vtáctvom (chov sa nachádza v blízkosti rieky Orava, Oravskej priehrady a Vodnej nádrže Tvrdošín – sú v rámci pásma dohľadu).

V ohnisku boli nariadené veterinárne opatrenia na kontrolu chorôb zvierat (depopulácia, čistenie a dezinfekcia atď.). Boli zriadené reštrikčné pásma 3 a 10 km (zoning) a pre obce, chovateľov vtáctva a poľovné združenia v rámci pásiem boli nariadené opatrenia v súlade s AHL a s delegovaným nariadením (EÚ) 2020/687.

Pásmo dohľadu od tohto ohniska zasahuje na územie Poľska, ŠVPS SR o tejto skutočnosti informovala poľského hlavného veterinárneho lekára, a taktiež o celej nákazovej situácii v SR informovala Európsku komisiu a ostatné členské štáty EÚ. Všetky tri doterajšie ohniská sú nahlásené v medzinárodných systémoch pre hlásenie nálezov (ADIS a WAHIS).

Aktuálnu situáciu v Európe a vo svete je možné sledovať na stránkach Európskej komisie a WOA. V závislosti od nákazovej situácie sa niekoľkokrát do roka uskutočňujú webináre, na ktorých EFSA, ECDC a EURL podávajú členským štátom aktuálne informácie ohľadom HPAI v EÚ a vo svete. EFSA pravidelne zverejňuje aj štvrtročné správy o výskyte AI.

Nákazová situácia v SR v aktuálnej, ako aj v predošlých sezónach, je zverejnená na stránke ŠVPS SR. Na stránke nájdete tiež zverejnené odkazy, cez ktoré je možné sa dostať priamo na aktuálny prehľad situácie v Európe (ADIS).

<https://svps.sk/> - v pravej lište kliknúť na:

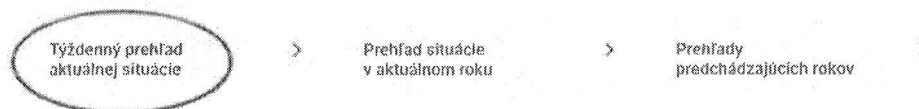
„Populárny obsah“ -----> „**Aviárna influenza (AI) – Aktuálna situácia**“

Skrolovaním tejto stránky nižšie sa dostanete k aktuálnym údajom, mapke SR a zoznamu pozitívnych prípadov/ohnísk.

Kliknutím na „**Týždenný prehľad aktuálnej situácie**“ sa Vám zobrazí aktuálna mapa prípadov za posledný týždeň a aktuálny kalendárny mesiac, ako aj tabuľkový súhrn za jednotlivé členské štáty.

Aviárna Influenza v Európe

Informačný systém EÚ o chorobách zvierat ADIS registruje a dokumentuje vývoj situácie dôležitých infekčných chorôb zvierat v Európe. Na webovej stránke Informačného systému ADIS je pravidelne zverejňovaný stav situácie výskytu vysoko patogénnej aviárnej infekcie (vtácej chrípky) v Európe.

Právne predpisy EÚ

Vykonávacie rozhodnutie komisie (EÚ)

Rok	Číslo	
2025	Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2000 z 29. septembra 2025, ktorým sa mení príloha k vykonávaciemu rozhodnutiu (EÚ) 2023/2447	o núdzových opatreniach v súvislosti s výskytom ohní
2023	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429 z 9. marca 2016	o prenosných chorobách zvierat a zmene a zrušení urč
2023	Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/687 zo 17. decembra 2019	ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu .

Za posledný týždeň členské štáty EÚ nahlásili do systému ADIS 27 ohnisk HPAI u hydiny, 8 ohnisk u vtákov držaných v zajatí a 32 pozitívnych prípadov u voľne žijúcich vtákov.

!!!!

ŠVPS SR dôrazne žiada všetky regionálne veterinárne a potravinové správy v SR o zvýšenú ostražitosť, pokiaľ ide o sledovanie možných príznakov HPAI v chovoch hydiny a iného držaného vtáctva. Nákaza je šírená predovšetkým infikovaným voľne žijúcim vtáctvom (migráciu voľne žijúceho vtáctva nevieme ovplyvniť), preto sa **môže vyskytnúť kdekoľvek na území SR**. Šíri sa priamym kontaktom zvierat, ale aj nepriamo, prostredníctvom kontaktu s trusom alebo kontaminovanými predmetmi (fomity – obuv, pneumatiky, náradie, domáce zvieratá (srst') atď...). Vo vhodných podmienkach (hlavne chladné, vlhké prostredie) preživa **vírus AIV infekcie schopný niekoľko týždňov až mesiacov**. V súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami je na mieste šíriť osvetu medzi chovateľskou verejnosťou, komunikovať situáciu a vhodné opatrenia biologickej bezpečnosti s obcami a poľovnými združeniami, aby sa zabezpečila čo najlepšia prevencia zavlečenia vírusu do chovov vtáctva.

PODOZRENIE NA NÁKAZU

Pri podozrení na nákazu HPAI v chove sú RVPS povinné, najneskôr bezprostredne po odoslaní vzoriek na laboratórne vyšetrenie, informovať o podozrení hlavného veterinárneho lekára SR a Odbor zdravia a ochrany zvierat ŠVPS SR (MVDr. Frič, MVDr. Pavlíková), a to telefonicky/sms na služobné mobilné čísla, prípadne emailom.

Za **podozrenie** sa v súčasnej situácii jednoznačne považuje náhly zvýšený úhyn v chove (často aj bez iných zjavných príznakov).

Ďalšími príznakmi sú:

- nešpecifické príznaky ochorenia (apatia, nechutenstvo, posedávanie, našuchorené perie),
- respiračné príznaky (výtok zo zobáka, z očí, cyanóza hrebienka, opuchy okolo očí),
- nervové príznaky (ataxia, torticollis, plávacie pohyby),
- GIT príznaky (hnačka).

HPAI spadá podľa európskej legislatívy do skupiny nákaz kategórie A, na jej kontrolu a nahlasovanie sa vzťahujú príslušné právne predpisy. RVPS nariaďuje opatrenia v chove už pri podozrení na nákazu (väčšinou opatrenia na mieste podľa § 14). O depopulácii zvierat v chove v indikovaných prípadoch môže veterinárny inšpektor rozhodnúť už pri podozrení na HPAI. RVPS musí zvážiť aj rozdelenie pracovných síl – tzv. „čierno – biely prístup“ – ak bol inšpektor v kontakte s podozrivými zvieratami, nemal by vstupovať do „čistých“ chovov. Samozrejmosťou pri vstupe do podozrivého chovu je správne používanie (a odstraňovanie použitých) OOP.

RIZIKÁ A PREVENCIA

Najväčším rizikom je z pohľadu šírenia nákazy **sekundárne šírenie vírusu medzi komerčnými chovmi hydiny**. Komerčné chovy majú často mnohé kontakty s ďalšími chovmi a inými zariadeniami v SR aj v zahraničí, teda hrozí **rýchle skryté rozšírenie vírusu** do ďalších komerčných chovov, hrozia tak obrovské ekonomické škody pre chovateľov, ako aj pre štát. K rozšíreniu vírusu môže bohužiaľ dôjsť ešte počas inkubačnej doby, hoci tá býva, najmä u kury domácej, veľmi krátka.

Najrizikovejšou skupinou vtáctva je **vodná hydina**, predovšetkým kačice. Tieto vtáky sú mimoriadne citlivé na nákazu, ľahko sa nakazia a vylučujú do prostredia veľké množstvo vírusu. Zároveň (najmä kačice) častokrát nevykazujú významné klinické príznaky, ani hromadne nehynú. Preto môže infikovaný chov vodnej hydiny predstavovať „rezervoár“ vírusu, z ktorého sa priamo či nepriamo nákaza šíri do ďalších chovov pomerne dlhšie obdobie.

Obranou proti výskytu nákazy v chovoch je **PREVENCIA**.

V rámci preventívnych opatrení (mnohé sú súčasťou stále platných mimoriadnych núdzových opatrení č. 4373/2005 – v platnosti už 20 rokov) upozorňujeme najmä na:

- Pravidlá biologickej bezpečnosti a ich prísne dodržiavanie
- Zamedzenie kontaktu voľne žijúcich vtákov s hydinou, krmivom resp. napájacou vodou
- Zásieťovanie výbehov pre hydinu
- Predkladanie krmiva hydine pod prístreškom

ODPORÚČANÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA:

1. Veľmi účinným preventívnym opatrením v chove sú aktívne dezinfekčné rohože pred vstupom do každého chovného priestoru a prezúvanie a dôkladná osobná hygiena/prezliekanie/používanie OOP zamestnancov fariem – vonkajšie prostredie na farme môže byť kontaminované napr. trusom voľne žijúcich vtákov – viackrát došlo k prenosu vírusu pracovnými nástrojmi/obuvou pracovníkov fariem.
2. Dôrazne odporúčaný je aj aktívny dezinfekčný brod pri vjazde/vstupe do areálu, aby sa minimalizovalo riziko zavlečenia vírusu na farmu kolesami vozidiel.
3. Odporúčaná je aj dôkladná deratizácia – vírus môžu na srsti mechanicky prenášať napr. potkany.

Na území SR je pre RVPS v súvislosti AI nevyhnutné:

1. Dodržiavať Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku platného pre aktuálny rok.
2. Dôsledné dodržiavanie mimoriadnych núdzových opatrení (MNO č. 4373/2005 z 28.10.2005), ktoré sú stále v platnosti.
<https://svps.sk/mimoriadne-nudzove-opatrenie-c-k-mno-4373-2005-2/>
3. Zvyšovanie informovanosti chovateľov hydiny a vtákov v zajatí o potrebe dodržiavania zásad biologickej bezpečnosti a ochrany chovov pred zavlečením tejto nákazy - v tejto súvislosti je potrebná súčinnosť a spolupráca so starostami obcí a miest a zabezpečenie informovanosti verejnosti.
4. Najmä komerčné chovy hydiny musia byť pod stálym veterinárnym dohľadom, pravidelne kontrolované, chovatelia a ošetrojúci SVL musia byť informovaní o rizikách súvisiacich so zavlečením HPAI do chovu, musia si byť vedomí klinických príznakov (úhyny, zníženie príjmu krmiva, pokles znášky), ktoré by mohli svedčiť pre AI, a v neposlednom rade musia mať dostupné priame kontakty na kompetentných veterinárnych inšpektorov zdravia zvierat z miestne príslušnej RVPS, aby ich mohli kedykoľvek informovať o možnom podozrení v chove.
5. Byť ostražití v prípade nevysvetliteľných úhynov, respiračných a nervových príznakov u cicavcov, a to najmä mäsožravcov (voľne žijúcich aj domácich).
6. V prípade podozrivých prípadov bezodkladne informovať Odbor zdravia a ochrany zvierat ŠVPS SR telefonicky (na mobilné čísla) alebo e-mailom.
7. Informovať o aktuálnom vývoji nálezovej situácie aj súkromných veterinárnych lekárov (využiť v tomto období aj školenia organizované RVPS v súvislosti s podpismi zmlúv na vykonávanie štátnych veterinárnych činností (VPO)).

